

Số: 11623/BCT - QLCT

Hà Nội, ngày 11 tháng 11 năm 2015

V/v nội dung về thuế phòng vệ thương
mại trong dự thảo Luật thuế xuất khẩu,
thuế nhập khẩu (sửa đổi)

Kính gửi:

- Ủy ban Pháp luật Quốc hội;
- Ủy ban Kinh tế Quốc hội;
- Ủy ban Tài chính, Ngân sách Quốc hội.

Liên quan tới dự thảo Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu sửa đổi (dự thảo Luật) do Bộ Tài chính chủ trì soạn thảo, Bộ Công Thương xin có một số ý kiến như sau:

Các biện pháp phòng vệ thương mại bao gồm: biện pháp chống bán phá giá, biện pháp chống trợ cấp và biện pháp tự vệ là các biện pháp đặc thù không chỉ được quy định tại 3 pháp lệnh hiện hành gồm: Pháp lệnh 42/2002/PL-UBTVQH10 về tự vệ trong nhập khẩu hàng hóa nước ngoài vào Việt Nam; Pháp lệnh 20/2004/PL-UBTVQH11 về Chống bán phá giá hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam và Pháp lệnh 22/2004/PL-UBTVQH11 về chống trợ cấp hàng hóa nhập khẩu vào Việt Nam; mà còn phải tuân thủ các quy định tại các hiệp định của Tổ chức thương mại thế giới WTO. Biện pháp phòng vệ về thuế chỉ là một trong số các hình thức khác nhau của các biện pháp phòng vệ thương mại. Do đó để thực thi hiệu quả các biện pháp này, trong suốt quá trình chuẩn bị gia nhập WTO, Việt Nam đã xây dựng 3 pháp lệnh nêu trên nhằm tạo ra cơ chế hợp lý, hiệu quả để áp dụng biện pháp phòng vệ thương mại phù hợp với quy định và thông lệ quốc tế.

Đối với nội dung liên quan đến thuế phòng vệ thương mại tại Chương III của dự thảo Luật, tại tất cả các văn bản góp ý đối với Bộ Tài chính cũng như trong báo cáo Thủ tướng Chính phủ, Bộ Công Thương luôn bảo lưu ý kiến chính thức: “Dự thảo Luật chỉ nên quy định các khái niệm về các biện pháp thuế phòng vệ thương mại và việc thực thi sẽ dẫn chiếu tại các pháp luật chuyên

ngành về phòng vệ thương mại, không nên quy định cụ thể, chi tiết thành chương riêng như tại dự thảo Luật” với các lý do dưới đây:

1. Việc quy định chi tiết như dự thảo Luật sẽ dẫn tới sự chồng chéo giữa pháp luật về thuế xuất nhập khẩu và pháp luật chuyên ngành về phòng vệ thương mại cũng như không phù hợp với Điều 5 của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 17/2008/QH12. Bên cạnh đó ba (3) Pháp lệnh về phòng vệ thương mại (Pháp lệnh) được ban hành từ năm 2002 và 2004, thời gian thực hiện đã lâu, trong quá trình thực hiện đã phát sinh các bất cập cần sửa đổi để phù hợp với thực tiễn cũng như các cam kết quốc tế. Nếu đưa chi tiết các điều khoản về nguyên tắc, điều kiện trong ba (3) Pháp lệnh hiện hành vào dự thảo Luật thì sau cùng, khi sửa đổi, bổ sung pháp luật về phòng vệ thương mại (sẽ được xây dựng tại Luật quản lý ngoại thương dự kiến trình Quốc hội thông qua vào tháng 10 năm 2016) sẽ dẫn tới sự xung đột trong các văn bản quy phạm pháp luật.

2. Bản chất biện pháp phòng vệ thương mại khác so với các biện pháp thuế quan thông thường. Theo đó, biện pháp phòng vệ thương mại dưới dạng thuế chỉ là một trong rất nhiều các hình thức khác nhau của biện pháp phòng vệ thương mại, bao gồm: thuế nhập khẩu bổ sung; hạn ngạch (hạn ngạch nhập khẩu, hạn ngạch thuế quan); cấp phép nhập khẩu, phụ thu, các biện pháp cam kết (cam kết về giá, cam kết khắc phục). Do đó việc quy định thuế phòng vệ thương mại chi tiết thành một chương như trong dự thảo Luật sẽ dẫn tới sự chồng chéo giữa các văn bản quy phạm pháp luật.

3. Dự thảo Luật quy định quá chi tiết nên đã có những điểm chưa hợp lý và bất cập, gây khó khăn cho việc thực thi pháp luật về phòng vệ thương mại, cụ thể như sau:

+) Quy định “Thuế chống bán phá giá/chống trợ cấp chỉ được áp dụng *trực tiếp* đối với hàng hoá được trợ cấp nhập khẩu vào Việt Nam (Điểm c, Khoản 2, Điều 12 và Điều 13 dự thảo Luật) sẽ tạo ra lỗ hổng để xử lý các vấn đề về lẩn tránh thuế phòng vệ thương mại;

+) Quy định tại Khoản 3 Điều 14 dự thảo Luật mâu thuẫn với Hiệp định về các biện pháp tự vệ của WTO (Hiệp định Tự vệ) về cách thức diễn giải luật, dẫn tới việc hạn chế quyền và lợi ích hợp pháp của Việt Nam. Theo quy định của WTO, thời hạn áp dụng thuế tự vệ là không quá bốn (4) năm, bao gồm cả thời gian áp dụng thuế tự vệ tạm thời (Khoản 1, Điều 7 Hiệp định Tự vệ). Thời

hạn áp dụng thuế tự vệ có thể được gia hạn *không giới hạn số lần*, miễn rằng toàn bộ thời gian áp dụng kể cả thời gian áp dụng thuế tự vệ tạm thời, thời gian bắt đầu áp dụng thuế tự vệ chính thức và bất kỳ sự gia hạn nào không được vượt quá tám (8) năm (Khoản 3 Điều 7 Hiệp định Tự vệ).

4. Tại báo cáo của Hội đồng Thẩm định Dự thảo Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu sửa đổi, Bộ Tư pháp cũng nêu ý kiến rằng Dự thảo Luật không nên quy định về nội dung liên quan đến các biện pháp phòng vệ về thuế đã được quy định tại 3 pháp lệnh mà chỉ nên quy định việc thu; thẩm quyền thu, xử lý, bãi bỏ, hoàn trả các khoản thu liên quan đến phòng vệ thương mại.

Trên cơ sở các nội dung phân tích nêu trên, Bộ Công Thương trân trọng đề nghị quý Ủy ban xem xét và có ý kiến đối với Dự thảo Luật thuế xuất khẩu, thuế nhập khẩu nhằm đảm bảo việc xây dựng hệ thống văn bản pháp luật nói chung, pháp luật về phòng vệ thương mại và pháp luật về thuế xuất nhập khẩu nói riêng được đồng bộ, hợp lý và tránh chồng chéo trong quy định nhằm đảm bảo việc thực thi hiệu quả./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chủ tịch Quốc hội (để b/c);
- Các Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội (để b/c);
- Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ (để b/c);
- Văn phòng Quốc hội;
- Văn phòng Chính phủ;
- Các Bộ: Tư pháp, Tài chính;
- Các Thứ trưởng;
- Lưu: VT, QLCT (2).

Vũ Huy Hoàng